

פְּשָׁרָא דְפּוֹמָא, וְאוֹקְמוּהָ. דְּכַתִּיב, (בראשית מא) וַיְהִי כַּאֲשֶׁר פָּתַר לָנוּ כֵּן הָיָה. מָאִי טַעְמָא, בְּגִין דְּאִית בֵּיהּ בְּחַלְמָא כְּדִיבּוּ וּקְשׁוּט, וּמְלָה שְׁלֵטָא עַל כֹּלָא, וּבְגִין כֹּךְ בְּעֵי חַלְמָא פְּשָׁרָא טְבָא. רַבִּי יְהוּדָה אָמַר, בְּגִין דְּכָל חַלְמָא מְדַרְגָּא דְלִתְתָא אִיהוּ, וְדַבּוּר שְׁלֵטָא עֲלֵיהּ. וּבְגִין כֹּךְ כָּל חַלְמָא אֲזֵלָא בְּתַר פְּשָׁרָא.

פְּתַח וְאָמַר, (איוב לג) בְּחַלּוֹם חֲזִיוֹן לִילָה בְּנַפְל תְּרַדְמָה עַל אַנְשִׁים בְּתַנּוּמוֹת עַלִי מִשְׁכָּב אֲזִי יִגְלֶה אֲזֵן אַנְשִׁים וּבְמִסְרָם יַחְתֵּם. תָּא חֲזִי, כַּד סְלִיק בְּרַשׁ לְעַרְסִיָּה, מִיבְעֵי לִיהּ לְאִמְלָכָא עֲלֵיהּ מְלָכוֹתָא דְשָׁמַיָא בְּקַדְמִיתָא, וּלְבַתֵּר יִימָא חַד פְּסוּקָא דְרַחְמֵי וְאוֹקְמוּהָ חֲבַרְיָא. בְּגִין דְּהָא כַּד בְּרַשׁ נָשׁ נָאִים עַל עַרְסִיָּה, הָא נִשְׁמַתִּיהּ נִפְקָא מִגְּוִיָּה וְאֲזֵלָא וְשִׁטָּא לְעֵילָא, כָּל חַד וְחַד כְּפּוּם אֲרַחֲיָה וְהַכִּי סְלִיקַת כְּמָה דְאַתְמָר.

כֹּה פְתִיב, בְּחַלּוֹם חֲזִיוֹן לִילָה. כַּד בְּנִי נָשָׂא שְׂכָבֵי בְעַרְסִיָּהוּ נִיִּימִין וְנִשְׁמַתָּא נִפְקַת מִגְּוִיָּהוּ. הָדָא הוּא דְכַתִּיב, בְּתַנּוּמוֹת עַלִי מִשְׁכָּב אֲזִי יִגְלֶה אֲזֵן אַנְשִׁים. וּכְדִין קַדְשָׂא בְרִיף הוּא אוֹדַע לָהּ לְנִשְׁמַתָּא בְּהוּא דְרַגָּא דְקִיִּימָא עַל חַלְמָא, אֵינּוּן מְלִין דְזַמִּינִין לְמִיתֵי עַל עֲלָמָא אוֹ אֵינּוּן מְלִין כְּפּוּם אֵינּוּן הֲרַהוּרִין דְלִבְיָהּ. בְּגִין דְּבַר נִשׁ נָטִיל אֲרַחָא דְתוֹכְחֵי דְעֲלָמָא.

בְּגִין דְּהָא לֹא מוֹדְעִין לִיהּ לְבַר נִשׁ בְּעוּד דְּאִיהוּ קָאִים בְּתוֹקְפָא דְגּוֹפָא (נ"א דְרוּחָא) כְּדִקְאֲמַרְן, אֲלֵא מְלֵאכָא אוֹדַע לְנִשְׁמַתָּא וְנִשְׁמַתָּא לְבַר נִשׁ. וְהוּא חַלְמָא אִיהוּ מְלַעֲיָלָא, כַּד נִשְׁמַתִּין נִפְקִין מִגּוֹפֵי וְסָלְקִין כָּל חַד וְחַד כְּפּוּם אֲרַחֲיָה. וְכַמָּה דְרַגִּין עַל דְרַגִּין, בְּרִזָּא דְחַלְמָא כְּלָהוּ בְּרִזָּא דְחַכְמָתָא.

הַטַּעַם? מִשּׁוּם שְׁיֵשׁ בְּחַלּוֹם כְּזָב וְאָמַת, וְהַדְּבּוּר שׁוֹלֵט עַל הַכֹּל, וּמִשּׁוּם כֹּךְ צְרִיף הַחַלּוֹם פְּתָרוֹן טוֹב. רַבִּי יְהוּדָה אָמַר, מִשּׁוּם שְׁכַל חַלּוֹם הוּא מִהַמְדַּרְגָּה שְׁלֵמְטָה, וְהַדְּבּוּר שׁוֹלֵט עֲלֵיהּ, וּמִשּׁוּם כֹּךְ כָּל חַלּוֹם הוֹלֵף אַחַר הַפְּתָרוֹן.

פְּתַח וְאָמַר, (איוב לג) בְּחַלּוֹם חֲזִיוֹן לִילָה בְּנַפְל תְּרַדְמָה עַל אַנְשִׁים בְּתַנּוּמוֹת עַלִי מִשְׁכָּב אֲזִי יִגְלֶה אֲזֵן אַנְשִׁים וּבְמִסְרָם יַחְתֵּם. בָּא רָאָה, כְּשֶׁעוֹלָה אָדָם לְמִטָּתוֹ, הוּא צְרִיף לְהַמְלִיף עֲלֵיו מְלָכוֹת שָׁמַיִם בְּרֵאשׁוֹנָה, וְאַחַר כֹּךְ יֹאמַר פְּסוּקָא אַחַד שֶׁל רַחֲמִים, וּבְאֲרוּהוּ הַחֲבָרִים. מִשּׁוּם שְׁהֵנָּה כְּאֲשֶׁר אָדָם יֵשֵׁן עַל מִטָּתוֹ, הֵנָּה נִשְׁמַתוֹ יוֹצֵאת מִמֶּנּוּ וְהוֹלְכַת וּמְשׁוֹטְטַת לְמַעְלָה, כָּל אַחַד וְאַחַד כְּפִי דְרַכּוֹ, וְכֹךְ עוֹלָה, כְּמוֹ שְׁנַתְבָּאָר. כֹּה פְתוּב? בְּחַלּוֹם חֲזִיוֹן לִילָה, כְּשֶׁבְנֵי אָדָם שׁוֹכְבִים בְּמִטָּתָם יִשְׁנִים וְהַנְּשָׁמָה יוֹצֵאת מֵהֶם. זֶהוּ שְׁכַתוּב בְּתַנּוּמוֹת עַלִי מִשְׁכָּב אֲזִי יִגְלֶה אֲזֵן אַנְשִׁים. וְאֲזִי הַקְּדוּשׁ בְּרוּף הוּא מוֹדִיעַ לְנִשְׁמָה, בְּאוֹתָהּ הַדְּרָגָה שְׁעוֹמְדַת עַל הַחַלּוֹם, אוֹתָם הַדְּבָרִים שְׁעֵתִידִים לְבֹא עַל הָעוֹלָם, אוֹ אוֹתָם דְבָרִים כְּפִי אוֹתָם הַהֲרַהוּרִים שֶׁל לְבוֹ, מִשּׁוּם שְׂאָדָם נוֹטֵל דְרַף שֶׁל תּוֹכְחוֹת הָעוֹלָם.

מִשּׁוּם שְׁהֵנָּה לֹא מוֹדִיעִים לְאָדָם בְּעוּד שֶׁהוּא עוֹמֵד בְּכַח הַגּוֹרֵף (נ"א שֶׁל הַרְוִיחַ) כְּמוֹ שְׂאֲמַרְנוּ, אֲלֵא מְלֵאָף מוֹדִיעַ לְנִשְׁמָה, וְהַנְּשָׁמָה לְאָדָם, וְאוֹתוֹ הַחַלּוֹם הוּא מְלַמְעֵלָה, כְּשֶׁהַנְּשָׁמוֹת יוֹצֵאוֹת מִן הַגּוֹפִים וְעוֹלוֹת כָּל אַחַת וְאַחַת כְּפִי דְרַכְּפָה. וְכַמָּה דְרַגּוֹת עַל דְרַגּוֹת בְּסוּד הַחַלּוֹם, כְּלָן בְּסוּד הַחֲכָמָה. וּבֹא וּרְאָה, הַחַלּוֹם